

Az Európai Unió
Tanácsa

Brüsszel, 2023. október 19.
(OR. en)

14008/23

Intézményközi referenciaszám:
2023/0371(COD)

VISA 200
MIGR 322
FRONT 306
COMIX 444

JAVASLAT

Küldi:	az Európai Bizottság főtitkára részéről Martine DEPREZ igazgató
Az átvétel dátuma:	2023. október 19.
Címzett:	Thérèse BLANCHET, az Európai Unió Tanácsának főtitkára
Biz. dok. sz.:	COM(2023) 642 final
Tárgy:	Javaslat – AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS RENDELETE az (EU) 2018/1806 rendeletnek a vízummentesség-felfüggesztési mechanizmus felülvizsgálata tekintetében történő módosításáról

Mellékelten továbbítjuk a delegációknak a következő dokumentumot: COM(2023) 642 final.

Melléklet: COM(2023) 642 final

EURÓPAI
BIZOTTSÁG

Brüsszel, 2023.10.18.
COM(2023) 642 final

2023/0371 (COD)

Javaslat

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS RENDELETE

**az (EU) 2018/1806 rendeletnek a vízummentesség-felfüggesztési mechanizmus
felülvizsgálata tekintetében történő módosításáról**

INDOKOLÁS

1. A JAVASLAT HÁTTERE

• A javaslat indokai és céljai

A vízummentes utazás jelentős előnyökkel jár az EU és a partnerei számára világszerte. Kényelmesebbé teszi az utazást, valamint az emberek közötti kapcsolatok, a turizmus, a gazdasági fejlődés és a kulturális csereprogramok előmozdításának fontos eszköze. Az EU jelenleg 60 harmadik országgal¹ tart fenn vízummentességi rendszert. E rendszer keretében ezen országok állampolgárai vízum nélkül léphetnek be a schengeni térségbe bármely 180 napos időszakon belül 90 napot meg nem haladó rövid távú tartózkodás céljából. Az EU vízummentességi politikája a vízumkölcsonösség elvén alapul.

A vízummentes utazás mindkét fél polgárai számára kulcsfontosságú előnyökkel jár, tovább erősítve az EU és partnerei közötti kapcsolatokat. Fellendíti az utazást és az idegenforgalmi ágazatot, amely az OECD becslései szerint 2019-ben² a globális export mintegy 7 %-át tette ki, és az OECD-országok GDP-jének mintegy 4,4 %-át jelentette³. A vízummentes utazás a kulturális és tudományos csereprogramokat is elősegíti. Előmozdítja továbbá a diplomáciai kapcsolatokat és a nemzetközi együttműködést, ami a különböző területeken – például kereskedelmi és gazdasági együttműködés, biztonság, innováció és technológia – a politikai kapcsolatok erősödéséhez vezet.

2019-ben az EU és a vízummentességet élvező nem uniós országok között utazók száma 364,8 millió volt, ami 2018-hoz képest 7 %-os növekedést jelent⁴.

Ugyanakkor az uniós vízummentességi rendszerek Bizottság általi nyomon követése – beleértve a vízummentesség-felfüggesztési mechanizmus keretében készült bizottsági jelentéseket⁵ is – azt mutatta, hogy a vízummentes utazás jelentős migrációs és biztonsági kihívások forrása is lehet.

¹ A külső határok átlépésekor vízumkötelezettség alá eső, illetve az e kötelezettség alól mentes harmadik országbeli állampolgárok országainak felsorolásáról szóló, 2018. november 14-i (EU) 2018/1806 európai parlamenti és tanácsi rendelet (HL L 303., 2018.11.28., 39. o.) II. mellékletében felsoroltak szerint. Emellett ugyancsak vízummentességet élvez Kína két különleges közigazgatási területe (Hongkong és Makaó) és egy olyan területi hatóság (Tajvan), amelyet legalább egy uniós tagállam nem ismer el államként, valamint legkésőbb 2024. január 1-jétől Koszovó*.

² 2019 a Covid19-világjárvány miatti utazási korlátozásokat megelőző utolsó reprezentatív referenciaév.

³ Safe-and-seamless-travel-and-improved-traveller-experience-OECDReport-for-the-G20-TWG_merged.pdf

⁴ 2019-ben a vízummentességet élvező nem uniós országokból érkező utazók öt legfontosabb uniós célállomása a következők voltak: Spanyolország (61,1 millió), Franciaország (54,7 millió), Olaszország (51,1 millió), Németország (49,2 millió), Görögország (25,8 millió).

⁵ Az (EU) 2018/1806 rendelet 8. cikkének (4) bekezdése előírja, hogy a Bizottságnak figyelemmel kell kísérnie a vízumliberalizáció helyénvalóságának értékeléséhez alkalmazott, az 1. cikkben alapuló különös követelmények folyamatos teljesítését azon harmadik országok részéről, amelyek állampolgárai – az Unió és az adott harmadik ország között folytatott vízumliberalizációs párbeszéd sikeres lezárásának köszönhetően – a tagállamok területére való utazásuk esetén mentesülnek a vízumkötelezettség alól. E célból a Bizottság 2017 óta öt jelentést fogadott el a vízummentesség-felfüggesztési mechanizmus keretében, amelyek a vízummentességet élvező nyugat-balkáni partnerekre (Albánia, Bosznia-Hercegovina, Montenegró, Észak-Macedónia és Szerbia) és a keleti partnerség vízummentességet élvező országaira (Grúzia, Moldova és Ukrajna) terjednek ki. Ezen túlmenően a Bizottság az (EU) 2018/1806 rendelet 8. cikkének (3) bekezdése értelmében rendszeresen nyomon követi az egyéb harmadik országokkal fennálló vízummentességi rendszereket azzal a lehetőséggel összefüggésben, hogy saját kezdeményezésére aktiválja a vízummentesség-felfüggesztési mechanizmust.

A vízummentes utazás az irreguláris migráció növekedéséhez vezethet akkor, ha a vízummentes utazók túllépik az engedélyezett tartózkodási időt, vagy az alacsony elismerési aránnyal rendelkező, vízummentes harmadik országok állampolgárai nagy számban nyújtanak be menedékjog iránti kérelmeket (megalapozatlan menedékjog iránti kérelmek). Emellett egyes esetekben a vízumpolitikának az uniós vízumpolitikával való elégtelen összehangolása miatt egyes vízummentességet élvező országok az EU-ba való szabálytalan belépés tranzitközpontjaivá válhatnak.

Ezenfelül az EU-ba vízummentes belépést élvező harmadik országok által működtetett befektetői állampolgársági programok a tagállamok közrendjét vagy belső biztonságát fenyegető – többek között a szervezett bűnözés beszívásával, a pénzmosással, az adócsalással és a korrupcióval kapcsolatos – kockázatokhoz vagy fenyegetésekhez vezethetnek. A befektetői állampolgársági programok célja a befektetések vonzása tétele azáltal, hogy a rendes honosítási rendszerekhez képest kevésbé szigorú feltételek mellett adják meg a harmadik országbeli befektetők számára az érintett ország állampolgársági jogait⁶. Amennyiben az EU-ba való belépéshez egyébként vízumkötelezettség alá eső harmadik országbeli állampolgárok e programoknak köszönhetően vízummentességet élvező ország állampolgárságát szerzik meg, azt felhasználhatják arra, hogy megkerüljék a rövid távú tartózkodásra jogosító vízumokra vonatkozó rendes eljárást, valamint az ennek részét képező, a migrációs és biztonsági kockázatokra vonatkozó értékelést.

A közelmúltbeli geopolitikai események komoly hatással voltak a tagállamok biztonságára és külső hatáira, ami azt mutatja, hogy a külföldi beavatkozás súlyos fenyegetést jelenthet a tagállamok biztonsági érdekeire nézve. Az Európai Tanács 2021 októberében következtetéseket⁷ fogadott el, amelyekben felkérte a Bizottságot, hogy a hibrid támadásokra való megfelelő reagálás biztosítása érdekében tegyen javaslatot az uniós jogi keretben végrehajtandó változtatásokra. A vízummentesség-felfüggesztési mechanizmus a hibrid fenyegetésekre – mint például a migránsok államilag támogatott, eszközként való felhasználására – történő reagálást szolgáló uniós eszköztár részét képezne.

Az (EU) 2018/1806 rendelettel⁸ létrehozott vízummentesség-felfüggesztési mechanizmus védelmet nyújt a vízummentes utazással való visszaéléssel szemben. A mechanizmus lehetővé teszi a vízummentesség ideiglenes felfüggesztését az irreguláris migráció vagy a biztonsági kockázatok hirtelen és jelentős növekedése esetén. Az irreguláris migrációból eredő növekvő kihívások és az EU biztonságát fenyegető veszélyek miatt azonban egyértelművé vált, hogy ezt a mechanizmust tovább kell erősíteni és javítani.

Ezért Ursula von der Leyen elnök az Európai Tanácshoz intézett, 2023. március 20-i levelében javasolta, hogy „a Bizottság meg fogja erősíteni a vízumpolitika összehangolásának nyomon követését, és átfogó jelentést fog benyújtani, amely előkészíti a vízummentesség-felfüggesztési mechanizmus módosítására irányuló jogalkotási javaslatot”. A Bizottság ezért 2023. május 30-án elfogadta az EU vízummentességi rendszereinek nyomon követéséről szóló közleményt⁹, amely konzultációs folyamatot határoz meg. A közlemény megvizsgálta

⁶ A Bizottság jelentése az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának, Befektetői állampolgársági és letelepedési programok az Európai Unióban, COM(2019) 12 final.

⁷ Az Európai Tanács ülése (2021. október 21–22.) – Következtetések.

⁸ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2018/1806 rendelete (2018. november 14.) a külső határok átlépésekor vízumkötelezettség alá eső, illetve az e kötelezettség alól mentes harmadik országbeli állampolgárok országainak felsorolásáról (HL L 303., 2018.11.28., 39. o.).

⁹ COM(2023) 297 final.

az EU vízummentességi rendszereinek működését, és azonosította az irreguláris migráció és a biztonság területén jelentkező főbb kihívásokat.

Annak érdekében, hogy a folyamatosan változó geopolitikai környezetben hatékonyan kezelhető legyen a vízummentes utazásból eredő számos kihívás, valamint figyelembe véve az Európai Parlamenttel, a tagállamokkal és egyéb érdekelt felekkel folytatott konzultációt, e javaslat arra irányul, hogy az (EU) 2018/1806 rendelet 8. cikkében meghatározott vonatkozó rendelkezések módosítása révén hozzáigazítsa a vízummentesség-felfüggesztési mechanizmust ezekhez a kihívásokhoz.

A vízummentes utazás felfüggesztésének mechanizmusa

Az (EU) 2018/1806 rendelet teljes harmonizációt ír elő azon harmadik országok tekintetében, amelyek állampolgárai a tagállamok külső határainak átlépésekor vízumkötelezettség alá esnek, valamint azon harmadik országok tekintetében, amelyek állampolgárai mentesülnek e kötelezettség alól. Rendelkezik továbbá a vízumkötelezettség alóli mentesség ideiglenes felfüggesztésének lehetőségéről (a továbbiakban: a vízummentesség-felfüggesztési mechanizmus).

Ezt a vízummentesség-felfüggesztési mechanizmust 2013-ban¹⁰ vezették be azzal a fő céllal, hogy az irreguláris migráció hirtelen és jelentős növekedése esetén lehetővé tegye a vízummentesség ideiglenes felfüggesztését. A mechanizmust ezt követően 2017-ben¹¹ felülvizsgálták, amelynek eredményeként a tagállamok számára egyszerűbbé vált az esetleges felfüggesztéshez vezető körülményekről szóló értesítés küldése, és a Bizottság számára lehetőség nyílt arra, hogy saját kezdeményezésére aktiválja a vízummentesség-felfüggesztési mechanizmust.

Jelenleg – az (EU) 2018/1806 rendelet 8. cikkének (2), (3) és (4) bekezdése alapján – a vízummentesség-felfüggesztési mechanizmus a következő esetekben aktiválható:

- az érintett harmadik ország azon állampolgárai számának jelentős (vagyis egy 50 %-os küszöböt meghaladó) növekedése, akiknek a tagállam területére való belépését elutasították, vagy akik a tagállam területén jogosulatlanul tartózkodnak,
- azon érintett harmadik ország állampolgárai által benyújtott menedékkérelmek jelentős (vagyis egy 50 %-os küszöböt meghaladó) növekedése, amely ország tekintetében alacsony az említett kérelmek elismerési aránya,
- az érintett harmadik országgal a visszafogadás terén folytatott együttműködés gyengülése,
- a tagállamok közrendjét vagy belső biztonságát fenyegető kockázatok vagy közvetlen veszély növekedése, különösen az érintett harmadik ország állampolgáraihoz kötődő súlyos bűncselekmények számának jelentős növekedése,

¹⁰ Az Európai Parlament és a Tanács 1289/2013/EU rendelete (2013. december 11.) a külső határok átlépésekor vízumkötelezettség alá eső, illetve az e kötelezettség alól mentes harmadik országbeli állampolgárok országainak felsorolásáról szóló 539/2001/EK tanácsi rendelet módosításáról (HL L 347., 2013.12.20., 74. o.).

¹¹ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2017/371 rendelete (2017. március 1.) a külső határok átlépésekor vízumkötelezettség alá eső, illetve az e kötelezettség alól mentes harmadik országbeli állampolgárok országainak felsorolásáról szóló 539/2001/EK tanácsi rendelet módosításáról (a felfüggesztési mechanizmus felülvizsgálata) (HL L 61., 2017.3.8., 1. o.).

- a vízumliberalizáció helyénvalóságának értékeléséhez alkalmazott különleges követelményeknek való meg nem felelés azon harmadik országok tekintetében, amelyek a vízumliberalizációs párbeszéd eredményeként vízummentességet kaptak.

A felfüggesztési eljárás megindításához a Bizottságnak tájékoztatnia kell az Európai Parlamentet és a Tanácsot vagy a tagállamoktól kapott értesítés vizsgálatát követően, vagy saját elemzését követően, és ezt követően dönthet úgy, hogy intézkedésre van szükség és aktiválhatja a mechanizmust. A felfüggesztési eljárás automatikusan megindul, amennyiben a tagállamok egyszerű többsége értesíti a Bizottságot a fenti körülmények közül egy vagy több fennállásáról.

A felfüggesztési eljárás három szakaszból áll:

1. A vízummentesség felfüggesztésének kezdeti időtartama kilenc hónap, és a felfüggesztésről a Bizottság végrehajtási jogi aktus útján dönt. A felfüggesztés időszaka alatt a Bizottságnak megerősített párbeszédet kell kezdenie az érintett harmadik országgal a szóban forgó körülmények orvoslása érdekében.
2. Amennyiben a felfüggesztéshez vezető körülmények továbbra is fennállnak, a felfüggesztést felhatalmazáson alapuló jogi aktussal további 18 hónappal meg kell hosszabbítani.
3. Amennyiben a 2. szakasz vége előtt nem születik megoldás, a Bizottság rendes jogalkotási eljárás keretében javasolhatja a vízummentesség végleges megszüntetését és a harmadik országnak az (EU) 2018/1806 rendelet II. mellékletéből az I. mellékletébe történő áthelyezését.

• **Összhang a szabályozási terület jelenlegi rendelkezéseivel**

Az (EU) 2018/1806 rendelet felsorolja azon harmadik országokat, amelyek állampolgárai a tagállamok külső határainak átlépésekor vízumkötelezettség alá esnek, illetve azokat, amelyek állampolgárai mentesülnek e kötelezettség alól. Az (EU) 2018/1806 rendeletet Írország kivételével valamennyi tagállam alkalmazza. A rendeletet Izland, Liechtenstein, Norvégia és Svájc is alkalmazza. A rendelet a bármely 180 napos időszakban 90 napot meg nem haladó rövid távú tartózkodásokra vonatkozó uniós közös vízumpolitika részét képezi.

A módosítás összhangban van a vízum- és a határpolitika terén bekövetkezett legújabb főbb fejleményekkel, amelyek célja a schengeni térség biztonságának megerősítése:

- A vízuminformációs rendszerről (VIS) szóló felülvizsgált rendelet¹², amely lehetővé teszi majd a vízumkérelmezők alaposabb háttérellenőrzését, a biztonsági információk terén fennálló hiányosságoknak a tagállamok közötti információcsere javítása révén történő megszüntetését, valamint a kiskorúakra vonatkozó ujjnyomátvételi korhatár leszállítása révén a gyermekrablás és a gyermekkereskedelem elleni küzdelmet. Emellett a vízuminformációs rendszert kiterjeszti a hosszú távú tartózkodásra jogosító vízumokra és a tartózkodási engedélyekre is.

¹² 767/2008/EK rendelet a vízuminformációs rendszerről (VIS) és a rövid távú tartózkodásra jogosító vízumokra vonatkozó adatok tagállamok közötti cseréjéről (VIS-rendelet).

- Az Európai Utasinformációs és Engedélyezési Rendszer (ETIAS)¹³, amely az intelligens határigazgatási és interoperabilitási keret részét képezi, és online utazási engedélyt vezet be azon harmadik országbeli állampolgárok számára, akiknek nincs szükségük vízumra.
- A határregisztrációs rendszer (EES)¹⁴, amely előírja, hogy a schengeni térségbe rövid távú tartózkodás céljából belépő minden utazónak rögzítenie kell be- és kiutazását a külső határátkelőhelyeken, lehetővé téve az engedélyezett tartózkodási időt túllépő személyek felderítését.
- A Schengeni Információs Rendszer második generációja (SIS II), amely lehetővé teszi a nemzeti határellenőrzési, vám- és rendőri hatóságok közötti információcserét, biztosítva, hogy a személyek EU-n belüli szabad mozgása biztonságos környezetben valósulhasson meg¹⁵.

- **Összhang az Unió egyéb szakpolitikáival**

Ez a kezdeményezés összhangban van az EU migrációs, határigazgatási és biztonságpolitikájával, mivel fő célja a schengeni térséget érintő biztonsági és irreguláris migrációs kockázatok kezelése.

A vízummentesség-felfüggesztési mechanizmus javasolt felülvizsgálata mindenekelőtt hozzá fog járulni az EU célkitűzéseinek előmozdításához a migráció és a biztonság területén azáltal, hogy fellép a vízummentes utazással kapcsolatos esetleges visszaélések ellen, amelyek számos kockázatot jelentenek a tagállamok számára az irreguláris migráció, a közrend és a biztonság szempontjából.

Ez a kezdeményezés összhangban van az EU külkapcsolataival (beleértve az emberi jogokkal és az alapvető szabadságokkal kapcsolatos megfontolásokat) és különösen a csatlakozási kilátásokkal rendelkező, vízummentességet élvező harmadik országok tekintetében fennálló bővítési politikájával.

2. JOGALAP, SZUBSZIDIARITÁS ÉS ARÁNYOSSÁG

- **Jogalap**

A javaslat jogalapja az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 77. cikke (2) bekezdésének a) pontja, amely felhatalmazza az Uniót, hogy intézkedéseket dolgozzon ki „a

¹³ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2018/1240 rendelete (2018. szeptember 12.) az Európai Utasinformációs és Engedélyezési Rendszer (ETIAS) létrehozásáról, valamint az 1077/2011/EU rendelet, az 515/2014/EU rendelet, az (EU) 2016/399 rendelet, az (EU) 2016/1624 rendelet és az (EU) 2017/2226 rendelet módosításáról.

¹⁴ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2017/2226 rendelete (2017. november 30.) a tagállamok külső határait átlépő harmadik országbeli állampolgárok belépésére és kilépésére, valamint beléptetésének megtagadására vonatkozó adatok rögzítésére szolgáló határregisztrációs rendszer (EES) létrehozásáról és az EES-hez való bűnüldözési célú hozzáférés feltételeinek meghatározásáról, valamint a Schengeni Megállapodás végrehajtásáról szóló egyezmény, a 767/2008/EK rendelet és az 1077/2011/EU rendelet módosításáról.

¹⁵ (EU) 2018/1860 rendelet a Schengeni Információs Rendszernek (SIS) a jogellenesen tartózkodó harmadik országbeli állampolgárok visszaküldése céljából történő használatáról, (EU) 2018/1861 rendelet a határforgalom-ellenőrzés terén a Schengeni Információs Rendszer (SIS) létrehozásáról, működéséről és használatáról, a Schengeni Megállapodás végrehajtásáról szóló egyezmény módosításáról, (EU) 2018/1862 rendelet a rendőrségi együttműködés és a büntetőügyekben folytatott igazságügyi együttműködés terén a Schengeni Információs Rendszer (SIS) létrehozásáról, működéséről és használatáról.

vízumokra és az egyéb rövid távú tartózkodásra jogosító tartózkodási engedélyekre vonatkozó közös politika” tekintetében. A javasolt módosító rendelet a schengeni vívmányok továbbfejlesztését képezi.

- **Szubszidiaritás (nem kizárólagos hatáskör esetén)**

Az (EU) 2018/1806 rendeletben meghatározott vízummentesség-felfüggesztési mechanizmus az EU közös vízümpolitikájának szerves részét képezi. Az említett mechanizmus megerősítésére irányuló célkitűzés csak uniós szintű fellépéssel, nevezetesen a rendelet módosításával valósítható meg. A tagállamok nem léphetnek fel önállóan a szakpolitikai célkitűzés megvalósítása érdekében.

- **Arányosság**

Az EUSZ 5. cikkének (4) bekezdésében meghatározott arányosság elve szerint egy adott intézkedés jellegének és intenzitásának összhangban kell lennie a kezelni kívánt problémával. Az e jogalkotási kezdeményezésben tárgyalt valamennyi kérdés olyan uniós szintű jogalkotási fellépést tesz szükségessé, amelynek révén a tagállamok hatékonyan tudják kezelni e problémákat.

E javaslat fő célja, hogy a vízummentesség-felfüggesztési mechanizmust alkalmasabbá tegye arra, hogy annak révén gyorsan és határozottan lehessen reagálni az irreguláris migráció és a biztonság területén a vízummentességet élvező harmadik országokból felmerülő kihívásokra, valamint fellépni a vízummentes utazással kapcsolatos visszaélések ellen.

A vízummentesség-felfüggesztési mechanizmusnak ugyanakkor továbbra is a legvégső, automatikusságot nélkülöző mechanizmusnak kell maradnia, és az e tekintetben hozott döntéseknek továbbra is megfelelően figyelembe kell venniük az EU és az érintett harmadik országok közötti általános kapcsolatokat, valamint az általános politikai hátteret.

A javasolt módosítások nem lépnék túl az előző szakaszokban kifejtett célkitűzések megvalósításához szükséges mértéket.

- **A jogi aktus típusának megválasztása**

E javaslat célkitűzései csak a meglévő vízummentesség-felfüggesztési mechanizmust módosító jogalkotási aktussal valósíthatók meg. Ezért az (EU) 2018/1806 rendeletet módosító rendeletre van szükség.

3. AZ UTÓLAGOS ÉRTÉKELESEK, AZ ÉRDEKELT FELEKKEL FOLYTATOTT KONZULTÁCIÓK ÉS A HATÁSVIZSGÁLATOK EREDMÉNYEI

- **A jelenleg hatályban lévő jogszabályok utólagos értékelése / célravezetőségi vizsgálata**

Az (EU) 2018/1806 rendelettel létrehozott vízummentesség-felfüggesztési mechanizmust eddig kétszer aktiválták: első alkalommal 2019 májusában, miután egy tagállam értesítést küldött arról, hogy egy vízummentességet élvező harmadik ország állampolgárai egyre nagyobb számban nyújtanak be megalapozatlan menedékjog iránti kérelmeket és követnek el súlyos bűncselekményeket; második alkalommal pedig 2022-ben, a Bizottság elemzését követően, amely egy harmadik ország vízummentességének ideiglenes felfüggesztéséhez vezetett egy befektetői állampolgársági program működése miatt, amely fokozott kockázatot jelentett a tagállamok belső biztonságára és közrendjére nézve.

A Bizottságnak 2019 májusában küldött tagállami értesítés azt mutatta, hogy a vízummentesség-felfüggesztési mechanizmus aktiválásához szükséges küszöbértékeket nem

lehetett elérni annak ellenére, hogy a jelentések szerint nőtt az adott tagállamban nyilvántartásba vett, a szóban forgó, vízummentességet élvező ország állampolgárai által benyújtott megalapozatlan menedékjog iránti kérelmek és elkövetett súlyos bűncselekmények száma. Bár a Bizottság az értékelésében megállapította, hogy ilyen körülmények között nem teljesülnek a mechanizmus aktiválásához szükséges feltételek, a tanácsi megbeszélések során több tagállam úgy vélte, hogy ezeket a küszöbértékeket alacsonyabb szinten kellene rögzíteni.

Az (EU) 2018/1806 rendelet 9. cikkének (2) bekezdésében és 10. cikkének (3) bekezdésében előírtaknak megfelelően a Bizottság 2021-ben jelentést¹⁶ nyújtott be a vízummentesség-felfüggesztési mechanizmus hatékonyságáról és az e mechanizmus keretében hozott, felhatalmazáson alapuló jogi aktusokról. A jelentés megállapította, hogy jóllehet a vízummentesség-felfüggesztési mechanizmus eddig még nem vezetett a vízummentesség-felfüggesztéséhez, a mechanizmus megléte fontos reformokat eredményezett a vízummentességet élvező harmadik országokban a migrációkezelés, a biztonság, a jogállamiság és az emberi jogok terén.

2022-ben a mechanizmus aktiválása első alkalommal eredményezte egy harmadik ország vízummentességének felfüggesztését¹⁷. Ez a gyakorlatban rávilágított arra, hogy bonyodalmas eljárása megnehezíti a mechanizmus aktiválását, és ismét megmutatta, hogy a jelenlegi szabályokban előírt küszöbértékek csak nehezen érhetők el és akadályozzák azon célkitűzés megvalósítását, hogy sürgős válaszlépéseket lehessen tenni a vízummentes utazásból eredő irreguláris migráció és biztonsági kockázatok megelőzése érdekében.

- **Az érdekelt felekkel folytatott konzultációk**

2023 első hónapjaiban a Bel- és Igazságügyi Tanács a svéd elnökség kezdeményezésére megvitatta az (EU) 2018/1806 rendelet és különösen a vízummentesség-felfüggesztési mechanizmus lehetséges felülvizsgálatát, amellyel kapcsolatban a tagállamok széles körű támogatásukat fejezték ki. Ennek oka az volt, hogy nőtt a nyugat-balkáni útvonalon az EU-ba irányuló, észlelt szabálytalan határátlépések száma, ami részben azzal függött össze, hogy a nyugat-balkáni partnerekkel nem volt összehangolt vízumpolitika, és ami a vízummentesség-felfüggesztési mechanizmus felülvizsgálatának szükségességéről való gondolkodásra ösztönzött.

Az EU vízummentességi rendszereinek nyomon követéséről szóló bizottsági közlemény 2023. május 30-i elfogadását követően megvitatták a vízummentesség-felfüggesztési mechanizmus felülvizsgálatát a Coreper 2023. május 31-i ülésén, a bel- és igazságügyi tanácsosok 2023. június 1-jei ülésén, valamint a Schengen Tanács 2023. június 8–9-i ülésén. A tagállamok határozottan támogatták a vízummentesség-felfüggesztési mechanizmus küszöbértékeinek kiigazítását, valamint a felfüggesztés indokainak azáltal kiszélesítését, hogy a vízumpolitika összehangolása – különösen azokban az esetekben, amikor ez migrációs vagy biztonsági kockázatokhoz vezethet –, valamint a befektetői állampolgársági programok szintén szerepeljenek az indokok között. A tagállamok üdvözlötték továbbá a vízummentességet élvező harmadik országok nyomon követésére és az azokkal kapcsolatos jelentéstételre vonatkozó, a közleményben meghatározott felülvizsgált megközelítést.

¹⁶ A Bizottság jelentése az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak a vízummentesség-felfüggesztési mechanizmus hatékonyságáról és a vízummentesség-felfüggesztési mechanizmus keretében hozott, felhatalmazáson alapuló jogi aktusokról, COM(2021) 603 final.

¹⁷ A Bizottság (EU) 2022/693 végrehajtási rendelete (2022. április 27.) a Vanuatu állampolgáira vonatkozó vízummentesség ideiglenes felfüggesztéséről, C/2022/2309 (HL L 129., 2022.5.3., 18. o.).

A közleményt 2023. június 28-án az Európai Parlament (LIBE bizottság) elé terjesztették. A vita során a LIBE bizottság tagjai üdvözölték, hogy a befektetői állampolgársági és letelepedési programokról szóló, a Bizottságnak címzett javaslatokat is tartalmazó, 2022. március 9-i európai parlamenti állásfoglalásra¹⁸ válaszul a Bizottság kezdeményezte a vízummentesség-felfüggesztési mechanizmus felülvizsgálatát, és különösen hogy javasolta a vízummentességet élvező harmadik országok által működtetett befektetői állampolgársági programokra vonatkozó kifejezett felfüggesztési indok beillesztését. Az állásfoglalásban az Európai Parlament többek között felkérte a Bizottságot, hogy gyakorolja a lehető legnagyobb nyomást annak biztosítása érdekében, hogy a befektetői állampolgársági programokkal rendelkező és az (EU) 2018/1806 rendelet II. melléklete alapján vízummentességben részesülő harmadik országok megszüntessék befektetői állampolgársági programjaikat, valamint nyújtson be az (EU) 2018/1806 rendelet 8. cikkének módosítására irányuló javaslatot annak érdekében, hogy a befektetői állampolgársági programok működtetése a vízummentesség felfüggesztésének indokai között szerepeljen.

A Bizottság arra törekedett, hogy e javaslat megszövegezése során figyelembe vegye a tagállamok és a LIBE bizottság tagjai által a vízummentesség-felfüggesztési mechanizmus felülvizsgálatának, valamint a nyomonkövetési és jelentéstételi kötelezettségek megerősítésének módjára vonatkozóan tett főbb javaslatokat.

Végezetül a Bizottság 2023 augusztusában véleményezési felhívást¹⁹ tett közzé, hogy a bizottsági javaslat előkészítése érdekében konzultáljon a szélesebb nyilvánossággal és más érdekelt felekkel a vízummentesség-felfüggesztési mechanizmus javításának lehetséges módjairól. A felhívás nyomán 15 visszajelzés érkezett utazási és közlekedési szervezetektől, nem kormányzati szervezetektől és polgároktól. E visszajelzések többsége hangsúlyozta, hogy a vízummentesség-felfüggesztési mechanizmusnak automatizmus nélküli végső megoldásnak kell maradnia, valamint hogy az utazóközönséget és az ágazatot jóval előre tájékoztatni kell a felfüggesztés aktiválása esetén.

- **Hatásvizsgálat**

A vízummentesség-felfüggesztési mechanizmus felülvizsgálata önmagában nem jár közvetlen gazdasági, társadalmi vagy környezeti hatásokkal. A Bizottságnak a tagállami értesítés vizsgálatakor és az intézkedés szükségességével kapcsolatos döntés meghozatala előtt minden esetben részletesen fel kell mérnie, hogy az adott harmadik országra vonatkozó vízummentesség esetleges felfüggesztése milyen hatást gyakorolna annak állampolgáira. E javaslat esetében ezért nincs szükség hatásvizsgálatra.

- **Alapjogok**

Ez a javaslat nem érinti hátrányosan az alapjogok Európai Unión belüli védelmét.

4. KÖLTSÉGVETÉSI VONZATOK

E javaslatnak nincsenek költségvetési vonzatai.

¹⁸ Az Európai Parlament 2022. március 9-i állásfoglalása a Bizottságnak szóló javaslatokkal a befektetői állampolgársági és letelepedési programokról (2021/2026(INL)).

¹⁹ https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/13910-EU-visa-policy-revision-of-the-visa-suspension-mechanism_hu

5. EGYÉB ELEMEK

- **Végrehajtási tervek, valamint a nyomon követés, az értékelés és a jelentéstétel szabályai**

Amint azt az (EU) 2018/1806 rendelet 8. cikkének (4) bekezdése már előírja, a vízumliberalizációs párbeszéd sikeres lezárásának eredményeként a II. mellékletben felsorolt harmadik országok esetében a Bizottság az adott harmadik országra vonatkozó vízumliberalizáció hatálybalépését követő hét éven keresztül továbbra is teljeskörűen értékeli a vízumliberalizációs követelményeknek való folyamatos megfelelést, és jelentést tesz arról.

E hétéves időszakot követően az ezekre az országokra vonatkozó jelentéstétel folytatódik, de konkrét kihívásokra és prioritásokra irányul. A Bizottság dönthet úgy is, hogy az EU szomszédságán kívüli egyéb földrajzi területeken lévő, vízummentességet élvező országokra is kiterjed jelentésében, azokra összpontosítva, ahol problémák merülhetnek fel, és ahol további együttműködésre lehet szükség a vízummentesség-felfüggesztési mechanizmus keretében értékelhető konkrét migrációs és/vagy biztonsági kihívások kezeléséhez.

- **A javaslat egyes rendelkezéseinek részletes magyarázata**

Ez a javaslat megerősíti és javítja a jelenleg az (EU) 2018/1806 rendelet 8. cikke által szabályozott vízummentesség-felfüggesztési mechanizmus több elemét. A javasolt módosítás a 8. cikket egy sor új (8–8f.) cikkel váltja fel. A felülvizsgálat számos érdemi módosítást foglal magában.

Először is, az új **8. cikk (1) bekezdése meghatározza az ideiglenes vízummentesség-felfüggesztési mechanizmust**. Úgy rendelkezik, hogy a vízummentesség-felfüggesztési mechanizmus a tagállamok által a Bizottságnak küldött értesítés vagy a Bizottság által a saját elemzése alapján aktiválható. A tagállamok általi értesítésre vonatkozó eljárást a 8b. cikk határozza meg (amely a hatályos 8. cikk (2) bekezdésében meghatározott rendelkezések helyébe lép), míg a vízummentesség-felfüggesztési mechanizmus Bizottság általi aktiválására vonatkozó eljárást a 8c. cikk határozza meg (amely a hatályos 8. cikk (3) bekezdésében és a hatályos 8. cikk (4) bekezdésében foglalt rendelkezések helyébe lép).

Az új 8. cikk (2) bekezdése egyértelművé teszi, hogy azokban az esetekben, amikor az Unió és a II. mellékletben felsorolt valamely harmadik ország közötti, a rövid távú tartózkodásra jogosító vízumok alóli mentességről szóló megállapodás eltérő felfüggesztési indokokra vagy eltérő eljárásokra vonatkozó rendelkezéseket tartalmaz, a rendelet vonatkozó rendelkezései helyett ezeket a rendelkezéseket kell alkalmazni.

Másodszor, a javaslat a **8a–8f. cikkben meghatározza a felfüggesztésre vonatkozó feltételeket és eljárást**. A 8a. cikk meghatározza és módosítja a vízumkötelezettség alóli mentesség felfüggesztésének valamennyi indokát és küszöbértékét. A vízummentesség felfüggesztésének indokai magukban foglalják az irreguláris migráció növekedését, a megalapozatlan menedékjog iránti kérelmek számának emelkedését, a visszafogadással kapcsolatos együttműködés gyengülését és a visszafogadással kapcsolatos együttműködés hiányának egyéb eseteit, amelyeket a hatályos 8. cikk (2) bekezdése és a hatályos 8. cikk (3) bekezdése külön sorol fel, valamint a vízumliberalizációs kritériumok teljesítésének elmulasztását, amelyet a hatályos 8. cikk (4) bekezdése tartalmaz.

A meglévő indokokon felül e javaslat kiterjeszti a felfüggesztés 8a. cikk (1) bekezdésének d) pontjában szereplő közrendi és biztonsági indokát, hogy az kifejezetten kiterjedjen a **tagállamok közrendjét és biztonságát érintő olyan fenyegetésekre, amelyek hibrid fenyegetésekből** – például a migránsoknak a társadalom és a kulcsfontosságú intézmények

destabilizálására vagy aláásására irányuló, államilag támogatott, eszközként való felhasználásának eseteiből – **erednek**²⁰.

A 8a. cikk (1) bekezdésének e) pontja kifejezetten az olyan **befektetői állampolgársági programokra** vonatkozó új felfüggesztési indokot vezet be, amelyeket jelenleg a II. mellékletben felsorolt számos harmadik ország működtet. Az érintett harmadik országok gyakran „aranyútlevélként” hirdetik ezeket a programokat azzal a kifejezett céllal, hogy lehetővé tegyék az Unióba való vízummentes beutazást olyan harmadik országbeli állampolgárok számára, akik egyébként vízumkötelesek lennének. Az ilyen programok révén a kedvezményezettek megkerülhetik a rendes schengeni vízumokra vonatkozó uniós eljárást, valamint az ennek részét képező, az egyéni migrációs és biztonsági kockázatokra vonatkozó mélyreható értékelést, ideértve a pénzmosás és a terrorizmus finanszírozásának megelőzését célzó intézkedések esetleges kijátszását is²¹. Bár az Unió tiszteletben tartja a szuverén országok azon jogát, hogy maguk döntsenek saját honosítási eljárásaikról, az Unióba való vízummentes belépés nem lehet eszköz az állampolgárságért cserében biztosított egyéni befektetések mozgósításához. E kérdés kezelése érdekében az EU számára lehetővé kell tenni, hogy bizottsági elemzés alapján felfüggeszse a vízummentességet az olyan befektetői állampolgársági programot működtető harmadik országok esetében, amelynek keretében az állampolgárságot előre meghatározott kifizetések vagy befektetések ellenében, az érintett harmadik országgal fennálló valódi kapcsolat nélkül adják meg.

A 8a. cikk (1) bekezdésének f) pontja új felfüggesztési indokkal egészül ki azon esetekre vonatkozóan, amelyekben a II. mellékletben felsorolt **harmadik ország vízumpolitikájának** az Unió vízumpolitikájával való **összehangolásának hiánya** olyan helyzetekhez vezethet, amikor az adott harmadik ország állampolgáraitól eltérő harmadik országbeli állampolgárok jogszerűen érkeznek az adott harmadik ország területére, majd szabálytalanul lépnek be a tagállamok területére. Lehetővé kell tenni a vízummentesség-felfüggesztési mechanizmus aktiválását az irreguláris migráció ilyen kockázatainak megelőzése érdekében, különösen abban az esetben, ha az érintett harmadik ország földrajzilag az Unió közvetlen közelében helyezkedik el.

A javaslat a 8a. cikk (2) bekezdésében olyan új lehetőséget vezet be, amelynek alapján a **Bizottság különböző küszöbértékeket mérleghet** annak eldöntésekor, hogy eseti értékelést követően felfüggeszse-e a vízummentességet az adott harmadik ország állampolgáraival kapcsolatos irreguláris migrációban, valamint a megalapozatlan menedékkjog iránti kérelmek vagy súlyos bűncselekmények számában bekövetkezett jelentős növekedés esetén. A Bizottságnak különösen azt kell értékelnie, hogy a tagállamok által bejelentett esetekben vagy saját elemzése alapján fennállnak-e olyan különleges körülmények, amelyek indokolnák a rendeletben meghatározottaknál alacsonyabb vagy magasabb küszöbértékek alkalmazását. Értékelésében a Bizottságnak figyelembe kell vennie a tagállami külső határok szabálytalan átlépésének, a megalapozatlan menedékkjog iránti kérelmeknek vagy a bűncselekményeknek a tényleges számát, az érintett tagállam(ok) számát és méretét, valamint az általános migrációs

²⁰ „A hibrid fenyegetésekkel szembeni fellépés közös kerete – európai uniós válasz” című, az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak címzett közös közleményben (JOIN(2016) 18 final), valamint a „Reagálás a migránsok államilag támogatott instrumentalizálására az EU külső határán” című, az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának címzett közös közleményben (JOIN(2021) 32 final) meghatározottak szerint.

²¹ A Bizottság jelentése az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának, Befektetői állampolgársági és letelepedési programok az Európai Unióban, COM(2019) 12 final, 23. oldal.

helyzetükre, menekültügyi rendszereik működésére vagy belső biztonságukra gyakorolt hatást, továbbá a szóban forgó harmadik ország által a helyzet orvoslása érdekében hozott intézkedéseket.

A 8b. cikk meghatározza **a tagállamok által a Bizottságnak küldött értesítésre vonatkozó eljárást és feltételeket** abban az esetben, ha egy vagy több, felfüggesztési indoknak minősülő körülmény áll fenn, valamint **az ilyen értesítés Bizottság általi vizsgálatára vonatkozó eljárást**. Ezt jelenleg az (EU) 2018/1806 rendelet 8. cikkének (2) bekezdése, illetve 8. cikkének (5) bekezdése szabályozza. A tagállami értesítések hatálya nem módosul, és továbbra is kiterjed az irreguláris migráció és a megalapozatlan menedékjog iránti kérelmek számának növekedésével, a visszafogadással kapcsolatos együttműködés gyengülésével és a súlyos bűncselekmények számának növekedésével kapcsolatos jelenlegi felfüggesztési indokokra. Míg a felfüggesztés javasolt új indokai a 8c. cikkben szabályozott bizottsági elemzésre vannak fenntartva, a tagállamok e további indokokkal kapcsolatban is benyújthatnak releváns információkat a Bizottságnak, jóllehet nem a 8b. cikkben meghatározott hivatalos értesítési eljárás keretében.

A 8b. cikk továbbá **módosítja az esetlegesen felfüggesztéshez vezető körülmények fennállásának megállapítására szolgáló referencia-időszakot** (amely jelenleg a 8. cikk (2) bekezdésében szerepel). A referencia-időszak úgy módosul, hogy *legalább* két hónapos időszakot lefedjen. Ez lehetővé tenné, hogy ne csak a releváns körülmények hirtelen változásait, hanem hosszabb referencia-időszakokat (pl. éves tendenciákat) is figyelembe lehessen venni.

A 8c. cikk meghatározza **a Bizottság azon kötelezettségét**, hogy a II. mellékletben felsorolt valamennyi harmadik ország tekintetében **rendszeresen ellenőrizze a felfüggesztési indokok fennállását**, valamint nyomon kövesse a vízummentesség-felfüggesztési mechanizmus aktiválásának eljárását, amely a Bizottság által az ilyen indokok meglétére vonatkozóan végzett saját elemzésen alapul.

A 8d. cikk tartalmazza **a Bizottság jelentéstételi kötelezettségeit** azon országok tekintetében, amelyek lezárták a vízumliberalizációs párbeszédet (a hatályos 8. cikk (4) bekezdése), és bevezeti annak lehetőségét, hogy a Bizottság vagy a saját kezdeményezésére, vagy az Európai Parlament vagy a Tanács kérésére jelentést tegyen a II. mellékletben felsorolt, vízummentességet élvező országok bármelyikéről.

A 8e. és 8f. cikk a hatályos 8. cikk (6) bekezdésében meghatározott végrehajtási, illetve felhatalmazáson alapuló jogi aktusok útján történő felfüggesztési eljárásra vonatkozik. Ez az eljárás úgy módosul, hogy **a vízummentesség ideiglenes felfüggesztésének időtartama** (az első szakaszban) **kilenc hónapról 12 hónapra**, illetve (a második szakaszban) **18 hónapról 24 hónapra emelkedik**. Ennek célja, hogy hatékonyabbá tegye a felfüggesztési eljárást, és elegendő időt biztosítson a szóban forgó harmadik országgal folytatott párbeszédre, valamint arra, hogy az említett ország lépéseket tegyen a felfüggesztéshez vezető körülmények orvoslására.

A 8e. cikk továbbá olyan **sürgősségi eljárást** vezet be, amely lehetővé tenné a Bizottság számára, hogy azonnal alkalmazandó végrehajtási jogi aktus révén felfüggeszse a vízummentességet, amennyiben úgy ítéli meg, hogy olyan rendkívül sürgős indokok állnak fenn, amelyek a rendes eljárás keretében nem biztosítható gyorsított intézkedést tesznek szükségessé, különösen annak megakadályozása érdekében, hogy harmadik országok állampolgárai tömegesen érkezzenek irreguláris módon valamely tagállamba egy, az EU

tekintetében vízummentességet élvező harmadik ország területéről, vagy súlyos kár érje a tagállamok közrendjét vagy belső biztonságát.

A felfüggesztést mindkét szakaszban meg lehet szüntetni, amint orvosolják a felfüggesztéshez vezető körülményeket. A vízummentesség felfüggesztésének megszüntetésére vonatkozóan abban az esetben alkalmazandó eljárást, ha a felfüggesztéshez vezető körülmények a szóban forgó ideiglenes felfüggesztési szakasz vége előtt megszűnnek, a 8e. cikk (4) bekezdése és a 8f. cikk (5) bekezdése határozza meg.

Mivel a 8e. cikk sürgősségi eljárást ír elő, a 11. cikk is módosul, hogy hivatkozzon a Bizottság végrehajtási hatásköreinek gyakorlására vonatkozó tagállami ellenőrzési mechanizmusok szabályainak és általános elveinek megállapításáról szóló 182/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet 8. cikkében szereplő megfelelő eljárásra.

Javaslat

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS RENDELETE**az (EU) 2018/1806 rendeletnek a vízummentesség-felfüggesztési mechanizmus felülvizsgálata tekintetében történő módosításáról**

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 77. cikke (2) bekezdésének a) pontjára,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

a jogalkotási aktus tervezete nemzeti parlamenteknek való megküldését követően,

rendes jogalkotási eljárás keretében,

mivel:

- (1) A külső határok átlépésekor vízumkötelezettség alá eső, illetve az e kötelezettség alól mentes harmadik országbeli állampolgárok országainak felsorolásáról szóló (EU) 2018/1806 európai parlamenti és tanácsi rendelet²² felsorolja azokat a harmadik országokat, amelyek állampolgárai a tagállamok külső határainak átlépésekor vízumkötelezettség alá esnek, valamint azokat, amelyek állampolgárai mentesülnek e kötelezettség alól a bármely 180 napos időszakban 90 napot meg nem haladó tartózkodások esetében.
- (2) Az (EU) 2018/1806 rendelet II. mellékletében felsorolt harmadik országok állampolgáira vonatkozó vízummentesség ideiglenes felfüggesztésére szolgáló mechanizmust (a továbbiakban: a vízummentesség-felfüggesztési mechanizmus) meg kell erősíteni, hogy az Unió hatékonyabb biztosítékkal rendelkezzen az említett II. mellékletben felsorolt harmadik országokból eredő irreguláris migrációs, közrendi és biztonsági kockázatok szélesebb körének, valamint a vízummentességgel az említett harmadik országok által működtetett befektetői állampolgársági programok révén történő visszaélések megakadályozásához.
- (3) A vízummentesség-felfüggesztési mechanizmus alkalmazását elő kell segíteni különösen a felfüggesztés lehetséges indokainak kiszélesítésével, a vonatkozó küszöbértékek és eljárások kiigazításával, valamint a Bizottság nyomonkövetési és jelentéstételi kötelezettségeinek megerősítésével.
- (4) Az Unió számos megállapodást kötött a rövid távú tartózkodásra jogosító vízumok alóli mentességről az (EU) 2018/1806 rendelet II. mellékletében felsorolt országokkal, amely megállapodások a vízummentesség-felfüggesztési mechanizmusban meghatározottaktól eltérő felfüggesztési indokokat vagy eljárásokat tartalmazhatnak,

²²

Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2018/1806 rendelete (2018. november 14.) a külső határok átlépésekor vízumkötelezettség alá eső, illetve az e kötelezettség alól mentes harmadik országbeli állampolgárok országainak felsorolásáról (HL L 303., 2018.11.28., 39. o.).

és az Unió a jövőben további ilyen megállapodásokat köthet. Mivel az Unió betartja a nemzetközi megállapodásokat, és ezért e megállapodások rá nézve kötelezőek, a vízummentesség-felfüggesztési mechanizmus vonatkozó rendelkezései helyett az e megállapodásokban meghatározott eltérő rendelkezéseket kell alkalmazni.

- (5) Az Európai Tanács a 2021. október 22-i következtetéseiben felkérte a Bizottságot, hogy tegyen javaslatot az uniós jogi keretben szükséges változtatásokra és konkrét intézkedésekre annak érdekében, hogy az uniós joggal és a nemzetközi kötelezettségekkel összhangban azonnali és megfelelő választ lehessen adni a hibrid fenyegetésekre. Ezért lehetővé kell tenni a vízummentesség-felfüggesztési mechanizmus aktiválását az olyan hibrid fenyegetésekből eredő, a tagállamok közrendjét vagy belső biztonságát fenyegető kockázatok vagy fenyegetések esetén, mint például a migránsoknak a társadalom és a kulcsfontosságú intézmények destabilizálására vagy aláásására irányuló, államilag támogatott, eszközként való felhasználása.
- (6) Az (EU) 2018/1806 rendelet II. mellékletében felsorolt harmadik országok által működtetett befektetői állampolgársági programok lehetővé teszik az Unióba való vízummentes beutazást olyan harmadik országbeli állampolgárok számára, akik egyébként vízumkötelesek lennének. A befektetői állampolgársági programok keretében az állampolgárságot előre meghatározott kifizetések vagy befektetések ellenében, az érintett harmadik országgal fennálló valódi kapcsolat nélkül adják meg. Bár az Unió tiszteletben tartja a szuverén országok azon jogát, hogy maguk döntsenek saját honosítási eljárásaikról, a vízummentességet élvező harmadik országokat vissza kell tartani attól, hogy az Unióba való vízummentes belépést eszközként használják az állampolgárságukért cserében biztosított egyéni befektetések mozgósításához. Annak megakadályozása érdekében, hogy az Unióba való vízummentes belépés felhasználható legyen e célra, lehetővé kell tenni a vízummentesség felfüggesztését az olyan befektetői állampolgársági programokat működtető harmadik országok esetében, amelynek keretében az állampolgárságot az érintett harmadik országgal fennálló valódi kapcsolat nélkül adják meg.
- (7) Amennyiben az (EU) 2018/1806 rendelet II. mellékletében felsorolt valamely harmadik ország vízümpolitikája nincs összhangban az Unió vízümpolitikájával azon harmadik országok listája tekintetében, amelyek állampolgárai a tagállamok külső határainak átlépésekor vízumkötelezettség alá esnek, ez az Unióba irányuló irreguláris migrációt eredményezhet, különösen abban az esetben, ha az érintett harmadik ország földrajzilag az Unió közvetlen közelében helyezkedik el. Ezért lehetővé kell tenni a vízummentesség-felfüggesztési mechanizmus aktiválását abban az esetben, ha a Bizottság egy értékelést követően megállapítja annak kockázatát, hogy jelentősen emelkedik egy adott harmadik ország területéről érkező – ezen ország állampolgáraitól eltérő – harmadik országbeli állampolgárok száma, akik jogszerűen érkeznek az adott harmadik ország területére, majd szabálytalanul lépnek be a tagállamok területére.
- (8) A Bizottságnak eseti alapon értékelnie kell a vízummentesség-felfüggesztési mechanizmus aktiválásához szükséges küszöbértékeket abban az esetben, ha jelentősen megemelkedik azon harmadik országbeli állampolgárok száma, akiknek a beléptetését megtagadták, vagy akikről megállapítást nyert, hogy nem rendelkeznek a tagállam területén tartózkodáshoz való joggal, vagy jelentősen megemelkedik azon harmadik ország állampolgárai által benyújtott menedékjog iránti kérelmek száma, amelynek tekintetében az elismerési arány alacsony, vagy jelentősen megemelkedik az adott harmadik ország állampolgáraihoz kötődő súlyos bűncselekmények száma. A

Bizottságnak különösen azt kell tudnia értékelni, hogy a tagállamok által bejelentett esetekben vagy saját elemzése alapján fennállnak-e olyan különleges körülmények, amelyek indokolnák az (EU) 2018/1806 rendelet vonatkozó rendelkezéseiben meghatározottaknál alacsonyabb vagy magasabb küszöbértékek alkalmazását. Értékelésében a Bizottságnak figyelembe kell vennie például a tagállami külső határok szabálytalan átlépésének számát, a megalapozatlan menedékjog iránti kérelmeknek vagy bűncselekményeknek az érintett tagállamok számához és méretéhez viszonyított számát, valamint az említett számok által az érintett tagállamok általános migrációs helyzetére, menekültügyi rendszereinek működésére vagy belső biztonságára gyakorolt hatást, továbbá az érintett harmadik ország által a helyzet orvoslása érdekében hozott intézkedéseket.

- (9) Annak érdekében, hogy a Bizottságot értesítsék azokról a körülményekről, amelyek a felfüggesztés indokául szolgálhatnak, a tagállamok számára lehetővé kell tenni, hogy két hónapnál hosszabb referencia-időszakokat vegyenek figyelembe nemcsak az adott helyzetben bekövetkezett hirtelen változások, hanem az olyan hosszabb távú tendenciák azonosítása érdekében is, amelyek indokolhatják a vízummentesség-felfüggesztési mechanizmus alkalmazását.
- (10) Amennyiben szükségesnek ítéli, illetve az Európai Parlament vagy a Tanács kérésére a Bizottságnak jelentést kell tennie az (EU) 2018/1806 rendelet II. mellékletében felsorolt valamennyi harmadik országgal meglévő vízummentességi rendszerek szisztematikus nyomon követésének eredményéről. A jelentésnek azokra a harmadik országokra kell összpontosítania, amelyek esetében a Bizottság elemzése szerint olyan sajátos problémák állnak fenn, amelyek – ha nem foglalkoznak velük – a vízummentesség-felfüggesztési mechanizmus aktiválásához vezethetnek. A Bizottságnak a jelentéstételt mindenekelőtt a II. mellékletbe újonnan, vízumliberalizációs párbeszéd nélkül felvett országokra – az általa szükségesnek ítélt esetekben –, és különösen az ezen országokra vonatkozó vízummentesség hatálybalépését követő első évekre kell összpontosítania.
- (11) Amennyiben döntés született valamely harmadik országra vonatkozó vízummentesség ideiglenes felfüggesztéséről, megfelelő időkeretet kell biztosítani a Bizottság és az érintett harmadik ország közötti, a felfüggesztéshez vezető körülmények orvoslását célzó megerősített párbeszédre. E célból indokolt, hogy a bizottsági végrehajtási jogi aktusban meghatározott ideiglenes felfüggesztés időtartama az első szakaszban 12 hónap legyen, amely felhatalmazáson alapuló jogi aktussal a második szakaszban további 24 hónappal meghosszabbítható. Amennyiben a felhatalmazáson alapuló jogi aktus érvényességi idejének lejártá előtt nem születik megoldás, és a Bizottság jogalkotási javaslatot terjeszt elő az érintett harmadik országnak az (EU) 2018/1806 rendelet II. mellékletéből az I. mellékletébe történő áthelyezésére, a Bizottságnak felhatalmazáson alapuló jogi aktust kell elfogadnia az ideiglenes felfüggesztésnek az elfogadott javaslat hatálybalépéséig történő meghosszabbításáról.
- (12) A Bizottságnak azonnal alkalmazandó végrehajtási jogi aktusokat kell elfogadnia, amennyiben a vízummentesség-felfüggesztési mechanizmus aktiválásával kapcsolatos kellően indokolt esetekben rendkívül sürgős indokokból gyorsított intézkedésre van szükség, különösen a vízummentes utazással való olyan visszaélések megelőzése érdekében, amelyek a tagállamok területére irregulárisan érkező harmadik országbeli állampolgárok tömeges beáramlását vagy a tagállamok közrendjének vagy belső biztonságának súlyos károsodását okozzák.

- (13) Az ideiglenes felfüggesztést bármikor meg kell szüntetni, ha a felfüggesztéshez vezető körülményeket a felfüggesztés időtartamának vége előtt orvosolják. E célból a Bizottságnak a vonatkozó végrehajtási jogi aktusban meghatározott felfüggesztési időszak vége előtt végrehajtási jogi aktust, a vonatkozó felhatalmazáson alapuló jogi aktusban meghatározott felfüggesztési időszak vége előtt pedig felhatalmazáson alapuló jogi aktust kell elfogadnia.
- (14) Izland és Norvégia tekintetében e rendelet az Európai Unió Tanácsa, valamint az Izlandi Köztársaság és a Norvég Királyság közötti, az utóbbiaknak a schengeni vívmányok végrehajtására, alkalmazására és fejlesztésére irányuló társulásáról szóló megállapodás értelmében a schengeni vívmányok azon rendelkezéseinek továbbfejlesztését képezi, amelyek az 1999/437/EK tanácsi határozat²³ 1. cikkének B. pontjában említett területhez tartoznak.
- (15) Svájc tekintetében e rendelet az Európai Unió, az Európai Közösség és a Svájci Államszövetség közötti, a Svájci Államszövetségnek a schengeni vívmányok végrehajtására, alkalmazására és fejlesztésére irányuló társulásáról szóló megállapodás²⁴ értelmében a schengeni vívmányok azon rendelkezéseinek továbbfejlesztését képezi, amelyek az 1999/437/EK határozatnak a 2008/146/EK tanácsi határozat²⁵ 3. cikkével együtt értelmezett 1. cikke B. és C. pontjában említett területhez tartoznak.
- (16) Liechtenstein tekintetében ez a rendelet az Európai Unió, az Európai Közösség, a Svájci Államszövetség és a Liechtensteini Hercegség közötti, a Liechtensteini Hercegségnek az Európai Unió, az Európai Közösség és a Svájci Államszövetség közötti, a Svájci Államszövetségnek a schengeni vívmányok végrehajtására, alkalmazására és fejlesztésére irányuló társulásáról szóló megállapodáshoz való csatlakozásáról szóló jegyzőkönyv²⁶ értelmében a schengeni vívmányok azon rendelkezéseinek továbbfejlesztését képezi, amelyek az 1999/437/EK határozatnak a 2011/350/EU tanácsi határozat²⁷ 3. cikkével együtt értelmezett 1. cikke B. és C. pontjában említett területhez tartoznak.
- (17) Ez a rendelet a schengeni vívmányok azon rendelkezéseinek továbbfejlesztését képezi, amelyek alkalmazásában Írország a 2002/192/EK tanácsi határozattal²⁸ összhangban

²³ A Tanács 1999/437/EK határozata (1999. május 17.) az Európai Unió Tanácsa, valamint az Izlandi Köztársaság és a Norvég Királyság között, e két államnak a schengeni vívmányok végrehajtására, alkalmazására és fejlesztésére irányuló társulásáról kötött megállapodás alkalmazását szolgáló egyes szabályokról (HL L 176., 1999.7.10., 31. o.).

²⁴ HL L 53., 2008.2.27., 52. o.

²⁵ A Tanács 2008/146/EK határozata (2008. január 28.) az Európai Unió, az Európai Közösség és a Svájci Államszövetség közötti, a Svájci Államszövetségnek a schengeni vívmányok végrehajtására, alkalmazására és fejlesztésére irányuló társulásáról szóló megállapodásnak az Európai Közösség nevében történő megkötéséről (HL L 53., 2008.2.27., 1. o.).

²⁶ HL L 160., 2011.6.18., 21. o.

²⁷ A Tanács 2011/350/EU határozata (2011. március 7.) az Európai Unió, az Európai Közösség, a Svájci Államszövetség és a Liechtensteini Hercegség közötti, a Liechtensteini Hercegségnek az Európai Unió, az Európai Közösség és a Svájci Államszövetség közötti, a Svájci Államszövetségnek a schengeni vívmányok végrehajtására, alkalmazására és fejlesztésére irányuló, különösen a belső határokon történő ellenőrzés megszüntetéséhez és a személyek mozgásához kapcsolódó társulásáról szóló megállapodáshoz való csatlakozásáról szóló jegyzőkönyvnek az Európai Unió nevében történő megkötéséről (HL L 160., 2011.6.18., 19. o.).

²⁸ A Tanács 2002/192/EK határozata (2002. február 28.) Írországnak a schengeni vívmányok egyes rendelkezései alkalmazásában való részvételére vonatkozó kéréséről (HL L 64., 2002.3.7., 20. o.).

nem vesz részt. Ennélfogva Írország nem vesz részt a rendeletnek az elfogadásában, az rá nézve nem kötelező és nem alkalmazandó.

- (18) Ez a rendelet a 2003. évi csatlakozási okmány 3. cikkének (1) bekezdése és a 2005. évi csatlakozási okmány 4. cikkének (1) bekezdése értelmében olyan jogi aktusnak minősül, mely a schengeni vívmányokon alapul, illetve azokkal egyéb módon összefügg,

ELFOGADTA EZT A RENDELETET:

1. cikk

Az (EU) 2018/1806 rendelet a következőképpen módosul:

1. A 8. cikk helyébe a következő szöveg lép:

„8. cikk

Vízummentesség-felfüggesztési mechanizmus

(1) A 4. cikktől eltérve a II. mellékletben felsorolt valamely harmadik ország állampolgáira vonatkozó vízummentességet releváns és objektív adatok alapján ideiglenes jelleggel, a 8a–8f. cikkben meghatározott feltételekkel és eljárással összhangban fel kell függeszteni.

A vízummentesség-felfüggesztési mechanizmus a tagállam által a 8b. cikknek megfelelően a Bizottságnak küldött értesítés, vagy a Bizottság által a 8c. cikkel összhangban végzett saját elemzés alapján aktiválható.

(2) Azokban az esetekben, amikor az Unió és a II. mellékletben felsorolt valamely harmadik ország közötti, a rövid távú tartózkodásra jogosító vízumok alóli mentességről szóló megállapodás eltérő felfüggesztési indokokra vagy eljárásokra vonatkozó rendelkezéseket tartalmaz, e rendelet 8a., 8e. és 8f. cikke helyett azokat a rendelkezéseket kell alkalmazni.”

2. A rendelet a következő cikkekkel egészül ki:

„8a. cikk

A felfüggesztés indokai

(1) A vízummentesség-felfüggesztési mechanizmus a következő indokok alapján aktiválható:

a) a II. mellékletben felsorolt valamely harmadik ország azon állampolgárai számának jelentős növekedése, akiknek valamely tagállam területére való belépését elutasították, vagy akik valamely tagállam területén jogosulatlanul tartózkodnak;

b) a II. mellékletben felsorolt valamely harmadik ország állampolgárai által benyújtott menedékjog iránti kérelmek számának jelentős növekedése, amely ország tekintetében alacsony az említett kérelmek elismerési aránya;

c) a II. mellékletben felsorolt valamely harmadik országgal a visszafogadás terén folytatott együttműködés gyengülése, vagy a visszafogadás terén folytatott együttműködés hiányának egyéb esetei;

d) a II. mellékletben felsorolt valamely harmadik országhoz kapcsolódó, a tagállamok közrendjét vagy belső biztonságát fenyegető jelentős kockázat vagy közvetlen veszély, amely a következők bármelyikéből ered:

i. az adott harmadik ország állampolgáraihoz kötődő súlyos bűncselekmények számának jelentős növekedése, amit az illetékes hatóságok által szolgáltatott objektív, konkrét és releváns információk és adatok támasztanak alá;

ii. hibrid fenyegetések;

e) a II. mellékletben felsorolt valamely harmadik ország által olyan befektetői állampolgársági program működtetése, amelynek keretében az állampolgárságot előre meghatározott kifizetések vagy befektetések ellenében, az érintett harmadik országgal fennálló valódi kapcsolat nélkül adják meg;

f) a II. mellékletben felsorolt valamely harmadik ország vízümpolitikája összehangolásának hiánya, amennyiben fennáll a kockázata annak – különösen az adott harmadik országnak az Unióhoz való földrajzi közelsége miatt –, hogy jelentősen emelkedik az e harmadik ország területéről érkező – ezen ország állampolgáraitól eltérő – harmadik országbeli állampolgárok száma, akik szabálytalanul lépnek be a tagállamok területére azt követően, hogy az adott harmadik ország területén tartózkodtak vagy azon átutaztak;

g) a vízumliberalizáció helyénvalóságának értékeléséhez alkalmazott, az 1. cikkben alapuló különös követelményeknek való meg nem felelés azon harmadik országok tekintetében, amelyek állampolgárai – az Unió és az adott harmadik ország között folytatott vízumliberalizációs párbeszéd sikeres lezárásának köszönhetően – a tagállamok területére való utazásuk esetén mentesülnek a vízumkötelezettség alól.

(2) E cikk (1) bekezdése a) és b) pontjának, valamint d) pontja i. alpontjának alkalmazásában a jelentős növekedés egy 50 %-os küszöbértéket meghaladó növekedést jelent, kivéve, ha a Bizottság a 8b. cikk (4) bekezdésével vagy a 8c. cikk (2) bekezdésével összhangban megállapítja, hogy az adott esetben ennél alacsonyabb vagy magasabb növekedés alkalmazandó.

(3) E cikk (1) bekezdése b) pontjának alkalmazásában az alacsony elismerési arány a menedékjog iránti kérelmek kevesebb mint 4 %-os elismerési arányát jelenti, kivéve, ha a Bizottság a 8b. cikk (4) bekezdésével vagy a 8c. cikk (2) bekezdésével összhangban megállapítja, hogy az adott esetben magasabb elismerési arány alkalmazandó.

(4) Az (1) bekezdés c) pontjának alkalmazásában a visszafogadás terén a II. mellékletben felsorolt valamely harmadik országgal való együttműködés gyengülése a valamely tagállam által az adott harmadik országhoz annak állampolgáira, vagy – amennyiben az Unió vagy a tagállam és a harmadik ország közötti visszafogadási megállapodás rendelkezik e kötelezettségről – az érintett harmadik ország területén átutazott más harmadik országbeli állampolgárokra vonatkozóan benyújtott és elutasított visszafogadási kérelmek arányának megfelelő adatokkal alátámasztott jelentős növekedését jelenti.

(5) Az (1) bekezdés c) pontjának alkalmazásában a következők tekinthetők a visszafogadás terén folytatott együttműködés hiánya egyéb eseteinek:

- a) a visszafogadási kérelmeket elutasítják vagy nem dolgozzák fel kellő időben;
- b) nem állítják ki kellő időben a visszafogadási megállapodásban meghatározott határidőn belüli visszatéréshez szükséges úti okmányokat, vagy nem fogadják el a visszafogadási megállapodásban meghatározott határidők lejártát követően kiállított európai úti okmányokat;
- c) megszüntetik vagy felfüggesztik a II. mellékletben felsorolt valamely harmadik ország és az Unió között létrejött visszafogadási megállapodást.

8b. cikk

A tagállamok általi értesítés és az értesítés vizsgálata

(1) A tagállamok értesíthetik a Bizottságot, amennyiben azzal szembesülnek, hogy az előző év azonos időszakához vagy a vízummentességnek a II. mellékletben felsorolt valamely harmadik ország állampolgárai esetében való alkalmazását megelőző utolsó két hónaphoz

képest egy legalább kéthónapos időszakon keresztül a 8a. cikk (1) bekezdésének a), b) és c) pontjában, valamint d) pontjának i. alpontjában említett felfüggesztési indokoknak minősülő körülmények közül egy vagy több fennáll.

(2) Az e cikk (1) bekezdésében említett értesítést megfelelően indokolni kell, és közölni kell a vonatkozó adatokat és statisztikákat, valamint azon előzetes intézkedések részletes leírását, amelyeket az érintett tagállam a helyzet orvoslása érdekében hozott. Az érintett tagállam az értesítésben részletesen meghatározhatja, hogy az adott harmadik ország állampolgárainak mely kategóriái kerüljenek a 8e. cikk (1) bekezdésében említett végrehajtási jogi aktus hatálya alá, részletezve ennek indokait.

(3) A Bizottság az értesítésről haladéktalanul tájékoztatja az Európai Parlamentet és a Tanácsot.

(4) A Bizottság megvizsgálja az e cikk (1) bekezdése alapján tett értesítést, és ennek során figyelembe veszi az alábbiakat:

a) fennállnak-e a 8a. cikk (1) bekezdésének a), b), c) pontjában vagy d) pontjának i. alpontjában említett indokoknak minősülő körülmények;

b) az említett körülmények bármelyike által érintett tagállamok száma;

c) az említett körülmények – a tagállamok által szolgáltatott vagy a Bizottság rendelkezésére álló adatok alapján – összességükben milyen hatást gyakorolnak az Unióban fennálló migrációs helyzetre;

d) az Európai Határ- és Parti Őrség²⁹, az Európai Unió Menekültügyi Ügynöksége³⁰, a Bűnüldözési Együttműködés Európai Unió Ügynöksége (Europol)³¹ vagy bármely más releváns uniós intézmény, szerv, hivatal vagy ügynökség, illetve nemzetközi szervezet által készített jelentések, amennyiben a konkrét eset körülményei ezt szükségessé teszik;

e) az érintett tagállam által benyújtott értesítésben a 8e. cikk (1) bekezdésében említett lehetséges intézkedésekre vonatkozóan esetleg adott információ;

f) a közrend és a belső biztonság átfogó kérdése, az érintett tagállammal folytatott konzultáció alapján.

(5) A Bizottság a vizsgálata eredményeiről tájékoztatja az Európai Parlamentet és a Tanácsot.

8c. cikk

Bizottsági nyomon követés és saját elemzés

(1) A Bizottság rendszeresen nyomon követi a 8a. cikk (1) bekezdésében említett felfüggesztési indokok fennállását.

A Bizottság nyomon követi a vízumliberalizáció helyénvalóságának értékeléséhez alkalmazott, az 1. cikkben alapuló különös követelmények folyamatos teljesítését, különös

²⁹ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2019/1896 rendelete (2019. november 13.) az Európai Határ- és Parti Őrségről, valamint az 1052/2013/EU és az (EU) 2016/1624 rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 295., 2019.11.14., 1. o.).

³⁰ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/2303 rendelete (2021. december 15.) az Európai Unió Menekültügyi Ügynökségéről és a 439/2010/EU rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 468., 2021.12.30., 1. o.).

³¹ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2016/794 rendelete (2016. május 11.) a Bűnüldözési Együttműködés Európai Unió Ügynökségéről (Europol), valamint a 2009/371/IB, a 2009/934/IB, a 2009/935/IB, a 2009/936/IB és a 2009/968/IB tanácsi határozat felváltásáról és hatályon kívül helyezéséről (HL L 135., 2016.5.24., 53. o.).

tekintettel azon harmadik országokra, amelyek az Unió és az adott harmadik ország között folytatott vízumliberalizációs párbeszéd sikeres lezárásának köszönhetően a II. mellékletben vannak felsorolva.

(2) Amennyiben a Bizottság a vonatkozó adatok, jelentések és statisztikák figyelembevételével konkrét és megbízható információkkal rendelkezik a 8a. cikk (1) bekezdésében említett indokok bármelyikének fennállásáról, elemzéséről tájékoztatja az Európai Parlamentet és a Tanácsot, és a 8e. és a 8f. cikk alkalmazandó.

8d. cikk

Jelentéstétel

(1) A Bizottság legalább évente egyszer és a vízumliberalizáció hatálybalépésének időpontját követő hét éven keresztül, majd ezt követően minden olyan esetben, amikor azt a Bizottság szükségesnek ítéli, vagy az Európai Parlament vagy a Tanács kérésére jelentést tesz az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak a 8c. cikk (1) bekezdésével összhangban azon harmadik országok tekintetében végzett nyomon követésről, amelyek az Unió és az adott harmadik ország közötti vízumliberalizációs párbeszéd sikeres lezárásának eredményeként a II. mellékletben vannak felsorolva. A jelentés azokra a harmadik országokra összpontosít, amelyekről a Bizottság konkrét és megbízható információk alapján úgy ítéli meg, hogy már nem felelnek meg bizonyos, a vízumliberalizáció helyénvalóságának értékeléséhez alkalmazott, az 1. cikkben alapuló különös követelményeknek.

(2) A Bizottság – amennyiben szükségesnek ítéli, illetve az Európai Parlament vagy a Tanács kérésére – jelentést készít a II. mellékletben felsorolt, az e cikk (1) bekezdésében említettektől eltérő harmadik országokról is.

8e. cikk

Végrehajtási jogi aktusok

(1) Amennyiben a Bizottság a 8b. cikk (4) bekezdésében említett elemzés vagy a 8c. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálat alapján – figyelembe véve, hogy a vízummentesség felfüggesztése milyen következménnyel járna az Uniónak és tagállamainak a szóban forgó harmadik országgal való általános külkapcsolataira nézve, valamint az érintett harmadik országgal szoros együttműködésben igyekezve hosszú távú alternatív megoldásokat találni – úgy határoz, hogy intézkedéseket kell hozni, vagy amennyiben a tagállamok egyszerű többsége értesítette a Bizottságot a 8a. cikk (1) bekezdésének a), b) vagy c) pontjában vagy d) pontjának i. alpontjában említett körülmények fennállásáról, a Bizottság végrehajtási jogi aktust fogad el, amellyel az érintett harmadik ország állampolgárai tekintetében 12 hónapos időtartamra ideiglenesen felfüggeszti a vízummentességet.

A felfüggesztés az érintett harmadik ország bizonyos kategóriákba tartozó állampolgáira alkalmazandó, megemlítve az úti okmányok érintett típusait, és adott esetben további kritériumokat is. Annak eldöntésekor, hogy a felfüggesztés mely kategóriákra alkalmazandó, a Bizottság a rendelkezésre álló információk alapján olyan kategóriákat is felvesz, amelyek elég tágak ahhoz, hogy hatékonyan hozzájáruljanak a felfüggesztéshez vezető körülmények orvoslásához, miközben tiszteletben tartja az arányosság és a megkülönböztetésmentesség elvét az Európai Unió Alapjogi Chartájának 21. cikkével összhangban. Az említett végrehajtási jogi aktusban meg kell határozni azt az időpontot, amikor a vízummentesség felfüggesztése hatályba lép.

A Bizottság egy hónapon belül elfogadja az első albekezdésben említett végrehajtási jogi aktust azt követően, hogy:

a) kézhez kapja a 8b. cikkben említett értesítést;

- b) tájékoztatja az Európai Parlamentet és a Tanácsot a 8c. cikk (2) bekezdésében említett elemzéséről;
- c) kézhez kapja a tagállamok egyszerű többségének értesítését a 8a. cikk (1) bekezdésének a), b) vagy c) pontjában vagy d) pontjának i. alpontjában említett indokok fennállásáról.

Az első albekezdésben említett végrehajtási jogi aktusokat a 11. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében kell elfogadni.

(2) Kellően indokolt rendkívül sürgős esetben a Bizottság a 11. cikk (4) bekezdésében említett eljárásnak megfelelően azonnal alkalmazandó végrehajtási jogi aktusokat fogad el, amelyekben 12 hónapra ideiglenesen felfüggeszti az érintett harmadik ország állampolgáira vonatkozó vízummentességet.

(3) A felfüggesztés időszaka alatt a Bizottság megerősített párbeszédet kezd az érintett harmadik országgal a szóban forgó körülmények orvoslása érdekében.

(4) Amennyiben a vízummentesség ideiglenes felfüggesztéséhez vezető körülményeket az (1) és (2) bekezdés alapján elfogadott végrehajtási jogi aktusok érvényességi idejének lejártá előtt orvosolják, a Bizottság a 11. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében végrehajtási jogi aktust fogad el az ideiglenes felfüggesztés megszüntetéséről.

8f. cikk

Felhatalmazáson alapuló jogi aktusok

(1) Amennyiben a 8a. cikkben említett indokok továbbra is fennállnak, a Bizottság a 8e. cikk (1) bekezdésében említett 12 hónapos időszak vége előtt legalább két hónappal a 10. cikkel összhangban a II. mellékletet módosító, felhatalmazáson alapuló jogi aktust fogad el, amely 24 hónapos időtartamra ideiglenesen felfüggeszti az említett melléklet alkalmazását az érintett harmadik ország valamennyi állampolgára tekintetében. E módosításkor az érintett harmadik ország nevéhez lábjegyzetet kell beilleszteni, feltüntetve benne egyrészt azt, hogy a vízummentesség az adott harmadik ország tekintetében felfüggesztésre került, másrészt a felfüggesztés időtartamát. A felhatalmazáson alapuló jogi aktus a 8e. cikk (1) bekezdésében említett végrehajtási jogi aktus hatályvesztésekor lép hatályba.

(2) A felfüggesztés időtartama alatt az érintett harmadik ország állampolgárainak a 6. cikk alkalmazásának sérelme nélkül vízummal kell rendelkezniük a tagállamok külső határainak átlépésekor.

(3) Ha valamely tagállam a 6. cikknek megfelelően a vízumkötelezettség alóli új mentességekről rendelkezik az olyan harmadik ország állampolgárainak valamely kategóriájára vonatkozóan, amelyre kiterjed a vízumkötelezettség alóli mentességet felfüggesztő jogi aktus hatálya, a 12. cikknek megfelelően tájékoztatást ad az említett intézkedésekről.

(4) A Bizottság az e cikk (1) bekezdése alapján elfogadott felhatalmazáson alapuló jogi aktus időbeli hatályának lejártá előtt jelentést nyújt be az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak.

A jelentéshez e rendelet módosítására irányuló jogalkotási javaslatot csatolhat, amelynek célja az érintett harmadik országra való hivatkozás áthelyezése a II. mellékletből az I. mellékletbe. Ebben az esetben a Bizottság a 10. cikknek megfelelően újabb felhatalmazáson alapuló jogi aktust fogad el a II. melléklet módosításáról annak érdekében, hogy meghosszabbítsa a vízummentesség felfüggesztésének időtartamát az e cikk (1) bekezdése alapján elfogadott, felhatalmazáson alapuló jogi aktus érvényességi idejének végétől az érintett harmadik

országot az I. mellékletbe áthelyező módosítás hatálybalépéséig. A lábjegyzetet ennek megfelelően módosítani kell.

(5) Amennyiben a vízummentesség ideiglenes felfüggesztéséhez vezető körülményeket az e cikk (1) és (4) bekezdése alapján elfogadott felhatalmazáson alapuló jogi aktusok érvényességi idejének lejártá előtt orvosolják, a Bizottság a 10. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktust fogad el a II. melléklet módosításáról az ideiglenes felfüggesztés megszüntetése érdekében.”

4. A 10. cikk a következőképpen módosul:

- a) a (3) bekezdésben a „8. cikk (6) bekezdésének b) pontjában” szövegrész helyébe a „8f. cikkben” szövegrész lép;
- b) a (4) bekezdésben a „8. cikk (6) bekezdésének b) pontjában” szövegrész helyébe a „8f. cikkben” szövegrész lép;
- c) a (8) bekezdésben a „8. cikk (6) bekezdésének b) pontjában” szövegrész helyébe a „8f. cikkben” szövegrész lép.

5. A 11. cikk a következő (4) bekezdéssel egészül ki:

„(4) Az e bekezdésre történő hivatkozáskor a 182/2011/EU rendelet 8. cikkét kell alkalmazni, összefüggésben annak 5. cikkével.”

2. cikk

Ez a rendelet az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő huszadik napon lép hatályba.

Ez a rendelet a Szerződéseknek megfelelően teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó a tagállamokban.

Kelt Brüsszelben, -án/-én.

*az Európai Parlament részéről
az elnök*

*a Tanács részéről
az elnök*